

خب، حالا در صنعت هسته‌ای یک نقطه وجود دارد که به منزله‌ی کلید است و آن عبارت است از غنی‌سازی؛ غنی‌سازی اورانیوم. دشمنان ما روی همین غنی‌سازی اورانیوم تکیه کرده‌اند، روی این انگشت گذاشته‌اند. صنعت هسته‌ای با این عظمت، بدون داشتن توانایی غنی‌سازی یک چیز بی‌فایده است. این مثل آن میماند که شما نفت در داخل کشورتان داشته باشید، اما حق نداشته باشید پالایشگاه درست کنید و بنزین تولید کنید! ۱۴/۰۳/۱۴۰۴

توصیه‌های راهبردی به سکاندار آینده وزارت اقتصاد

▼ گزارش روز

پس از کش و قوس‌های فراوان، سرانجام دولت گزینه پیشنهادی خود برای وزارت امور اقتصادی و دارایی را معرفی کرد. اگرچه درباره سوابق، توانمندی‌ها و محدودیت‌های فرد معرفی شده سخن بسیار است، اما در این یادداشت، از منظر بالتر به رسالت وزیر آینده و خواسته مردم از او می‌پردازیم. اولاً، هر فردی که سکان وزارت اقتصاد را در دست می‌گیرد، صرف‌نظر از گرایش سیاسی یا وابستگی جناحی، باید با واقع‌بینی به اولویت‌های اصلی اقتصاد ایران نگاه کند و برای آن برنامه‌ای بومی، متکی بر توانایی‌های داخلی، با جزئیات و قابل اجرا داشته باشد. آنچه امروز اقتصاد کشور نیاز دارد، درکی عمیق از شرایط خاص اقتصاد کشورمان و راه‌حلهایی برآمده از درون آن است. ثانیاً، اولویت‌های اقتصاد ایران سال‌هاست که تغییر نکرده‌اند، اما تحقق آن‌ها همچنان در گرو اقدامات جدی، ساختاری و البته جهادی است. این اولویت‌ها شامل مهار تورم، رشد اقتصادی پایدار، جذب سرمایه، اصلاح نظام بانکی، کاهش وابستگی بودجه به نفت، بهبود فضای کسب و کار، افزایش اشتغال، توسعه عدالت اجتماعی و مقابله مؤثر با فساد است. البته بدهی است که هرگونه اصلاح اقتصادی، زمانی موفق خواهد بود که این محورهای اساسی را به‌صورت هم‌زمان و منسجم، مبتنی بر جامعه‌شناسی داخلی و ظرفیت‌های کشور، دنبال کنیم. ثالثاً، نباید فراموش کرد که اجرای نسخه‌های آماده نهادهای بین‌المللی، اگرچه گاه از نظر تئوریک قابل توجه‌اند و حتی در برخی کشورها جواب داده‌اند، اما الزاماً با شرایط هر کشوری، به‌خصوص ایران با فرهنگ منحصربه‌فردش، سازگار نیستند. اقتصاد کشور نیازمند رویکردی است که با تکیه بر ظرفیت‌های داخلی، سرمایه اجتماعی و منابع انسانی توانمند، به راه‌حلی ایرانی برای مشکلات اقتصادی دست یابد. رابعاً، پیش‌نیاز این مسیر، اعتماد به توان ملی و توان جوانان این مرز و بوم و حذف تودرتوی نهادی، شفاف‌سازی و حمایت از تولید داخل است. باید به‌جای اتکا به درآمدهای ناپایدار، به سمت ساماندهی مالیات، مولدسازی دارایی‌های دولت، ارتقای بهره‌وری، صرفه‌جویی و بازتوزیع عادلانه منابع حرکت کرد. خامساً، جامعه ایران از سیاست‌گذاران اقتصادی انتظار دارد که آثار تصمیمات خود را در زندگی روزمره مردم نمایان کنند؛ کاهش قیمت‌ها، اشتغال باثبات و حفظ ارزش پول ملی از انتظارات مردم است. این مسیر البته ساده نیست، اما اگر با نگاه واقع‌بینانه و بومی دنبال شود، می‌تواند نقطه‌عطفی در حکمرانی اقتصادی کشور رقم بزند. سادساً، اقتصاد و ظرفیت‌های کشور نباید معطل رفع تحریم بماند. با داشته‌های فعلی که البته بسیار هم هستند، باید مسیر کم‌اثرسازی تحریم‌ها را در پیش گرفت. خود وزیر نیز نباید وارد جنجال‌ها و حواشی سیاسی شود و باید دغدغه امور مردم را داشته باشد. در نهایت، اقتصاد ایران بیش از هر چیز نیازمند اراده، تدبیر و اعتماد به خود و توانایی جوانانش است. این اصول باید چراغ راه هر وزیری باشد که مسئولیت اقتصاد کشور را در آینده بر عهده می‌گیرد.

[علی محمدی]

از نفت تا امنیت؛ عمق همکاری‌های باکو و تل‌آویو

▼ خبر ویژه

روزنامه صهیونیستی «هاآرتس» فاش کرد: «جمهوری آذربایجان به تل‌آویو وعده داده است که علی‌رغم فشارهای سیاسی ترکیه، صادرات نفت به اسرائیل را ادامه خواهد داد.» این روزنامه افزود: «مقامات باکو تأکید کرده‌اند که تعهدات نفتی خود را به‌رغم مخالفت‌های آنکارا حفظ می‌کنند.» هم‌زمان، نشریه اقتصادی «د مارکر» نیز نوشت: «دو منبع مطلع اعلام کرده‌اند ترکیه با اعمال فشار بر آذربایجان، خواستار توقف صادرات نفت باکو به اسرائیل شده است.» در واکنش به انتقادهای شرکت «سوکار» مدعی شده: «ما نفت را به شرکت‌های بین‌المللی می‌فروشیم و اطلاعی از مقصد نهایی نداریم.» با این حال، به نوشته رسانه‌های عبری، «در گزارش‌های سالانه سوکار، رژیم صهیونیستی دومین خریدار بزرگ نفت آذربایجان پس از ایتالیا معرفی شده است.» «هاآرتس» همچنین یادآور شد: «در هفته‌های اخیر، همکاری‌های امنیتی دو طرف پس از افشای دیدار رئیس عملیات ارتش اسرائیل با مقامات سوری در باکو، وارد مرحله جدیدی شده است.»

▼ حرف روز واکنش منطقی بازار به تحولات سیاسی

یکی از ویژگی‌های اقتصاد ایران، سیاسی بودن آن است؛ یعنی تحت تأثیر تحولات سیاسی، واکنش‌های زیادی از خود نشان می‌دهد. در تحولات سیاسی اخیر نیز شاهد چنین واکنش‌هایی از سوی بازار بوده‌ایم. به‌عنوان مثال، در ایام پایانی سال ۱۴۰۳، زمانی که ترامپ با تهدید ایران اعلام کرد «از این پس، هر شلیکی از سوی یمن را از چشم ایران می‌بینیم و ایران باید تاوان آن را بدهد»، قیمت دلار در بازار آزاد از حدود ۹۲ هزار تومان به حدود ۱۰۵ هزار تومان افزایش یافت؛ در حالی که در بازار توافقی و رسمی تغییر قابل ملاحظه‌ای اتفاق نیفتاده بود. پس از آن، با آغاز مذاکرات هسته‌ای بین ایران و آمریکا، قیمت دلار در بازار آزاد تا حدود ۸۲ هزار تومان کاهش یافت. در طول این مذاکرات نیز نوساناتی در قیمت ارز متناسب با اخبار سیاسی مشاهده شد، اما به تدریج واکنش بازار نسبت به تحولات سیاسی کمتر و منطقی‌تر شده است. در این رابطه، چند نکته قابل توجه است:

۱. در بازار ارز دو دسته فعال هستند: افراد حرفه‌ای و افراد هیجانی. افراد حرفه‌ای معمولاً برخلاف موج حرکت می‌کنند؛ به‌طوری‌که وقتی قیمت ارز رو به افزایش است و فعالان هیجانی بازار در حال خرید هستند، آن‌ها در حال فروش‌اند. همچنین هنگامی که بخش هیجانی بازار در حال فروش است، آن‌ها به تدریج خرید خود را انجام می‌دهند. در حقیقت، نوسانات بازار، ثروت را از دست افراد هیجانی به دست افراد حرفه‌ای منتقل می‌کند.
۲. افراد حرفه‌ای با آنکه خودشان عجولانه عمل نمی‌کنند، اما دامن‌زننده به هیجانان هستند. اینکه ملاک و معیار قیمت ارز را «فردایی» و آن‌هم از طریق چند کانال تلگرامی اعلام می‌کنند، بهترین دلیل برای این ادعاست. با توجه به اینکه این نوع قیمت‌سازی‌ها معمولاً در زمان افزایش، بر قیمت همه کالاها در بازار اثر می‌گذارد، اما در زمان کاهش، تأثیری بر قیمت سایر کالاها ندارد، این تغییرات باعث تزیق بی‌ثباتی به کل بازار و زندگی مردم می‌شود و قطعاً خیانتی ناخوشودنی است.

۳. معمولاً با گذشت زمان و شفاف‌تر شدن فضای سیاسی، به تدریج فضای آرامش بر بازار حاکم می‌شود و عرضه و تقاضا واقعی‌تر و منطقی‌تر می‌گردد. به نظر می‌رسد شرایط امروز بازار ارز و طلا نیز به این سمت سوق پیدا کرده است و در دو هفته اخیر، به‌رغم فراز و فرودهای سیاسی در مذاکرات هسته‌ای، واکنش زیادی از سوی بازار مشاهده نشده است. این موضوع کمک بسیار بزرگی برای بخش دیپلماسی کشور محسوب می‌شود؛ یعنی اگر این ثبات قیمت ارز در بازار آزاد استمرار یابد، دشمن نخواهد توانست با تهدید به ایجاد تلاطم در بازار و اقتصاد ایران، از تیم مذاکره‌کننده ما امتیاز بگیرد.

[علی کارگر]

یادگار امام(ره): باید گوش به فرمان امام خامنه‌ای باشیم

«سید علی خمینی» یادگار امام راحل(ره) در دیدار با جوانان لبنانی تأکید کرد: «باید گوش به فرمان امام خامنه‌ای باشیم.» وی در نشست «جوانان، امید روح‌الله» با اشاره به اهمیت فرهنگ در جوامع گفت: «معرفت استدلالی و محبت صادقانه از عناصر ایمان حقیقی است.» سید علی خمینی افزود: «تعمیق فعالیت‌های فرهنگی حول اندیشه‌های امام خمینی، امام خامنه‌ای و سید حسن نصرالله ضروری است.» وی با مقایسه شرایط امروز منطقه با دوران پیش از انقلاب، «کرامت و معجزه امام خمینی(ره)» را تحول در دل‌ها دانست و گفت: «امام با توکل به خدا و مردم، تغییر واقعی را رقم زد.» یادگار امام به جوانان لبنانی توصیه کرد: «برای تشخیص تکلیف خود در شرایط پیچیده منطقه، دقیقاً به سخنان ولی فقیه گوش فرا دهید.»

عضویت ایران در بانک بریکس وارد فاز رسمی شد

«محمد رضا فرزین» رئیس کل بانک مرکزی، در دیدار با «دیپلما روسف» رئیس بانک توسعه نوین بریکس، از آمادگی ایران برای عضویت در این بانک خبر داد. فرزین تصریح کرد: «ایران با تکیه بر ظرفیت‌های اقتصادی، جغرافیایی و انسانی، آماده تقویت مناسبات پولی و بانکی با کشورهای عضو بریکس است.» وی افزود: «جمهوری اسلامی ایران، ضمن حضور فعال در نهادهای بین‌المللی چون صندوق بین‌المللی پول و بانک توسعه اسلامی، برای پیوستن به بانک توسعه بریکس نیز اراده جدی دارد.» دیپلما روسف نیز در این دیدار گفت: «ایران کشوری با قدرت اقتصادی بالا در منطقه است و حضور آن در بانک توسعه نوین می‌تواند اهداف این نهاد را تقویت کند.» او از ارائه نظر مثبت خود درباره عضویت ایران در جلسات گروه بریکس خبر داد.

تکرار لفاظی‌های ضدایرانی ترامپ

«دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا، در تازه‌ترین اظهارات خود بار دیگر حق غنی‌سازی اورانیوم توسط ایران را رد کرد. به گزارش الجزیره، وی گفت: «ایران اورانیوم غنی‌سازی نخواهد کرد، در غیر این صورت باید به روش دیگری برخورد کنیم و این چیزی نیست که من بخواهم.» ترامپ همچنین درباره ایلان ماسک گفت: «ایالات متحده می‌تواند بدون ماسک به راه خود ادامه دهد و در حال بررسی قراردادهای دولتی با او هستیم.» رئیس‌جمهور آمریکا در خصوص روابط تجاری با پکن نیز اعلام کرد: «دوشنبه آینده در لندن مذاکراتی با چین خواهیم داشت.» وی در پایان درباره جنگ اوکراین تصریح کرد: «حملات اوکراین به پوتین، بهانه حمله متقابل را فراهم کرده و اگر لازم باشد، از تحریم علیه روسیه استفاده خواهیم کرد.»

فرانسه به زودی فلسطین را به رسمیت می‌شناسد

«ژان نوئل بارو» وزیر خارجه فرانسه، در برنامه تلویزیونی شبکه «آر تی ال» گفت: «فرانسه قصد دارد دولت فلسطین را به رسمیت بشناسد.» او افزود: «پاریس و ریاض در نشست سازمان ملل که بین ۱۷ تا ۲۰ ژوئن برگزار می‌شود، تعهدات لازم برای برداشتن موانع به رسمیت شناختن فلسطین را ارائه خواهند کرد.» بارو تصریح کرد: «این اقدام نمادین نخواهد بود و فرانسه به عنوان عضو دائم شورای امنیت، مسئولیت ویژه‌ای در این زمینه بر عهده دارد.» وی تأکید کرد: «به رسمیت شناختن دولت فلسطین باعث افزایش اعتبار این دولت خواهد شد.» وزیر خارجه فرانسه زمان دقیق این اقدام را مشخص نکرد اما گفت: «پاریس شرایطی برای انجام این کار دارد.» همچنین، «امانوئل مکرون» رئیس‌جمهور فرانسه، در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با رئیس‌جمهور برزیل گفت: «فرانسه احتمالاً به زودی دولت فلسطین را به رسمیت خواهد شناخت.»

شکست سنگین رژیم صهیونیستی در طولانی‌ترین جنگ تاریخش

«دافنه لیئل» خبرنگار صهیونیست گفت: «با گذشت ۶۰۹ روز از نبرد طوفان الاقصی که از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ آغاز شده، این جنگ به طولانی‌ترین نبرد در تاریخ ۷۷ ساله رژیم صهیونیستی تبدیل شده است.» وی افزود: «رکورد جنگ ۶۰۸ روزه سال ۱۹۴۸ شکسته شده و این نبرد بدون چشم‌انداز پایان ادامه دارد.» لیئل ادامه داد: «تاکنون ۸۶۶ نظامی رژیم صهیونیستی در این جنگ کشته شده‌اند و چهار نظامی دیگر اخیراً در کمین نیروهای مقاومت در خان یونس نوار غزه جان باخته‌اند.» به گفته وی، «نبرد طوفان الاقصی شکست‌های پی‌درپی رژیم صهیونیستی را نشان می‌دهد و هیچ افق روشنی برای پایان آن دیده نمی‌شود.» لیئل در پایان تصریح کرد: «نبرد ۱۹۴۸ که رژیم صهیونیستی آن را جنگ استقلال می‌نامد، ۶۰۸ روز طول کشید، اما اکنون طوفان الاقصی طولانی‌ترین جنگ این رژیم است.»

«سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه گفت: «زمان دور بعدی مذاکرات پس از پاسخ ایران به آمریکا تعیین خواهد شد.» او افزود: «برنامه هسته‌ای ما کاملاً صلح‌آمیز است و هیچ تمایلی به دستیابی به سلاح هسته‌ای نداریم، زیرا فتوای رهبر معظم انقلاب آن را حرام اعلام کرده است.» عراقچی تأکید کرد: «ما از طریق مذاکرات و اعتمادسازی تلاش می‌کنیم نگرانی‌ها را رفع کنیم و توطئه‌های رژیم صهیونیستی را خنثی کنیم.»

«محسن پاک‌نژاد» وزیر نفت اعلام کرد: «صنعت نفت ایران در سال‌های سخت تحریم به خودکفایی کامل در حوزه‌های توسعه و تولید دست یافته است.» پاک‌نژاد افزود: «این موفقیت مرهون تلاش کارشناسان و متخصصان داخلی است که با اتکا به ظرفیت‌های بومی، مسیر استقلال را هموار کردند.» وی با اشاره به کاهش زمان انعقاد قراردادهای نفتی گفت: «زمان عقد برخی قراردادهای که پیش‌تر تا سه سال طول می‌کشید، اکنون به کمتر از ۹ ماه کاهش یافته است.» وزیر نفت همچنین از ارائه بیش از ۱۳۰ میلیارد دلار فرصت سرمایه‌گذاری در صنعت نفت در قالب بسته‌های جدید خبر داد.

«آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: «تا سال ۲۰۲۵، سرمایه‌گذاری در فناوری‌های پاک از جمله انرژی تجدیدپذیر، هسته‌ای و ذخیره‌سازی انرژی به ۲٫۲ تریلیون دلار خواهد رسید؛ رقمی که دو برابر سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی است.» در این گزارش آمده است: «بیشترین سهم سرمایه‌گذاری به انرژی خورشیدی اختصاص دارد و تا ۴۵۰ میلیارد دلار پیش‌بینی شده است.» آژانس همچنین هشدار داد: «سرمایه‌گذاری ناکافی در شبکه برق جهانی می‌تواند امنیت تأمین برق را تهدید کند و توسعه این بخش نیازمند رفع موانع اداری و مشکلات زنجیره تأمین است.»

«وحید یزدانیان» رئیس پژوهشگاه فضایی ایران اعلام کرد: «حداقل چهار پروژه کلان فضایی با مشارکت بخش خصوصی در حال اجراست و این شرکت‌ها آمادگی خود را برای گسترش همکاری‌ها اعلام کرده‌اند.» یزدانیان افزود: «حضور بخش خصوصی در حوزه فضایی کشور از شرکت‌های زایشی دانشگاهی آغاز شد و امروز به بازیگرانی مستقل و دانش‌بنیان تبدیل شده‌اند.» وی تصریح کرد: «در حال حاضر، حدود ۱۰ شرکت بزرگ خصوصی در این حوزه فعال‌اند و شرکت‌های کوچک‌تری نیز در کنار آن‌ها فعالیت دارند.» یزدانیان از تقویت همکاری میان بخش خصوصی و مراکز علمی در پروژه‌های ماهواره‌ای خبر داد.

«رسانه‌های صهیونیستی از وضعیت بحرانی ارتش این رژیم در غزه خبر داده‌اند. به گزارش شبکه آی ۲۴، «از هر سه خانه در خان یونس، یکی بمب‌گذاری شده است.» «بیسرائیل زیف» کارشناس نظامی صهیونیست، گفت: «ارتش اسرائیل به فیل سرگردانی در میدان مین تبدیل شده و دیگر یک قدرت بازدارنده نیست.» وی افزود: «ادامه روش کنونی در غزه باعث فرسایش توان ارتش و بی‌اثر شدن دستاوردهای نظامی می‌شود.» روزنامه «معارب» نیز به نقل از یک فرمانده صهیونیست نوشت: «ارتش ما به دلیل نبود استراتژی خروج و کمبود تجهیزات، در مسیر فرسایش قرار گرفته است.»